

SCHARRENBAL!

Met z'n allen naar de kust toe

Met Ed's scharrentips kan zo'n trio 'platters' ook bij jou niet lang uitblijven.

Met de winter voor de deur, breekt voor de zeevisser een geweldige tijd aan: de schar zit weer onder de kust. Dit najaar zijn de scholen 'platters' bovendien al bijzonder vroeg en in grote getale onder onze kust gearriveerd. Voor Vis TV presentator Ed Stoop reden genoeg om een portie zeeaas te bestellen, vroeg uit bed te komen, zijn strandhengels uit de kast te halen en zich als de brandweer richting het Zuiderhavenhoofd van Scheveningen te begeven.

TEKST ED STOOP FOTOGRAFIE SANDER HEEZEN

Heb je nog geen zeevisuitrusting en wil je eens kijken of dat vissen op schar überhaupt wel jouw ding is, dan kun je het eerst eens proberen met een stevige karper- of zware feederhengel. Maar al snel zul je merken dat een set echte strandhengels met bijpassende molens wel een regelrechte pre is voor de visserij op schar. We vissen immers al gauw met zwaar ankerlood, dat in de stroming goed blijft liggen en op behoorlijke afstand moet worden gebracht. Schar is namelijk een vis die meestal in het diepere water achter de branding of wat verder uit de pieren en havenhoofden aast. Verwerpen is daarom noodzakelijk.

TOPSTEKKEN

In principe is de schar langs de hele kust en alle stranden te vangen, maar de hotspots zijn toch wel de havenhoofden van Scheveningen en pieren van IJmuiden. Op die plekken heb je namelijk diep water binnen werpbereik. Ook de Nieuwe Waterweg bij Hoek van Holland, Maasvlakte en meer zuidelijk de Zeeuwse stranden (van Walcheren tot de strekdammen van Cadzand) zijn stekken waar je bij vlagen veel schar kunt verwachten.

SCHEVENINGEN

Voor deze reportage ben ik half oktober op het Zuiderhavenhoofd van Scheveningen gaan vissen. De scharren

kwamen die dag met twee en soms zelfs drie tegelijk omhoog en regelmatig hing er ook bot, kleine gul en wijting

die liever uitslapen, moeten dan genoeg nemen met de mindere stekken. Zij kunnen een plek op de kop van de

"Ga vroeg je bed uit. In de weekeinden

kan het erg druk zijn op de havenhoofden."

aan de haak. Bedenk wel dat het met name in de week-einden erg druk kan zijn op dit soort toplocaties. Mensen

havenhoofden wel vergeten en zich alleen nog aan het begin of ergens halverwege de pier installeren. <

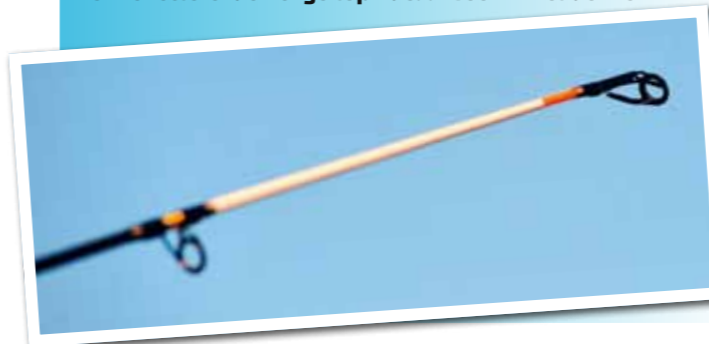

Vanaf havenhoofden en pieren kom je makkelijker bij diep water.

JUISTE HENGEL

De carbon hengels van tegenwoordig zijn stukken lichter en strakker – en daardoor veel prettiger hanteerbaar – dan hun (top)zware en overmatig buigende voorgangers van glasvezel. Moderne strandhengels van 4,5 tot 5 meter lang zijn ondanks hun lage gewicht bijzonder krachtig en in de handen van een geoefend werper tot grote daden in staat. Bovendien zijn ze driedelig, wat het vervoer vergemakkelijkt. Ben je beresterk of een boom van een vent? Dan kies je voor een lengte van 5 meter. In alle andere gevallen voldoet 4,5 meter prima. Want ook daarmee werp je als het moet 175 tot 200 gram lood (of loodvervanger) richting Engeland. Belangrijk is wel dat de ondergreep van de hengel minimaal een armlengte plus een vuist bedraagt, het startoog minstens 120 centimeter van de reelhouder zit en het topoog niet te klein is. Dit laatste zodat een bescheiden plukje wier op de voorslagknoop door het oog past. Verder is reflecterende verf of tape op de hengeltop wel zo handig voor in het donker. Die licht dan op als je hem met een lamp beschijnt.

Een reflecterende hengeltop: ideaal voor in het donker.

PATERNOSTERS

Platvisonderlijnen oftewel paternosters moeten wat het hoofdgedeelte betreft zeker zo dik en sterk zijn als de voorslag (50/00 of 60/00 nylon). Vervolgens kan de onderlijn worden voorzien van twee of drie afhouders van stug nylon (bezemdraad) of metaal, met daaraan de dunnere (35/00 of 40/00 nylon) haaklijntjes. Een andere mogelijkheid is om afhouders te vissen – daarbij zijn de haaklijntjes dus direct op de onderlijn gemonteerd. Al deze onderlijnen kun je kant-en-klaar in de hengelsportwinkel kopen. Vis je echter al wat langer en vaker op of aan zee, dan loont het zeker om zelf je onderlijnen te knopen. Zoveel totdat je er mappen ('onderlijnbijbels') vol van hebt. Voor schar is een paternoster met twee of drie platvishaken nummer 4 het meest gebruikelijk.

Kies voor paternosters die zijn voorzien van een platvishaak nummer 4.

MOLEN EN LIJN

De molens moeten snel, krachtig, corrosiebestendig en van goede kwaliteit zijn. Ook is het belangrijk dat de lijnrol (mits geolied) goed draait en de inhaalsnelheid minstens 85 centimeter, maar liever nog meer, bedraagt. De – bij voorkeur – grote molenspoel wordt tot vlak onder de spoelrand gevuld met nylon. Voor schar is 30/00 nylon met daaraan een voorslag (schokbreker) van acht tot tien meter 50/00 of 60/00 nylon voldoende. Gevlochten lijn kan ook, maar is minder geschikt. Door het gebrek aan rek zie je weliswaar meer aanbeten, maar je mist er verhoudingsgewijs ook erg veel vanwege het feit dat de vis teveel weerstand van de hengel voelt.

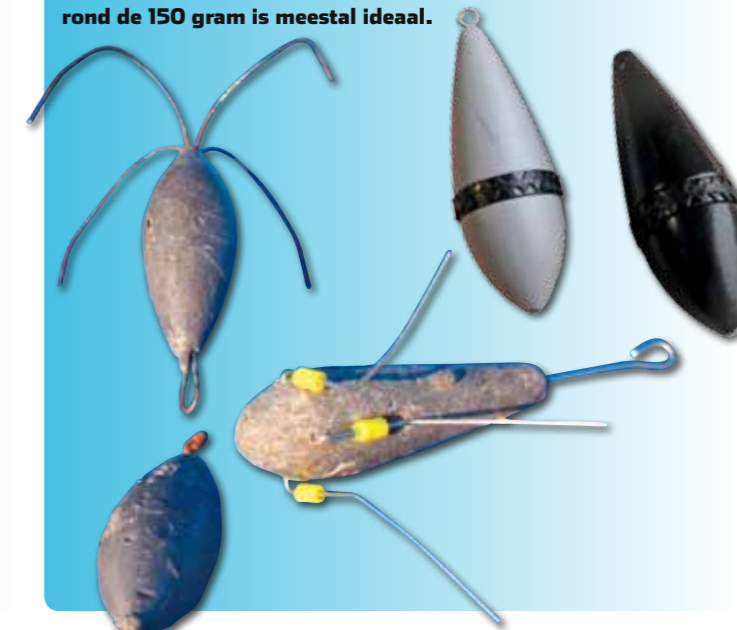
Grote, snelle molens maken verwerpen en snel binnendraaien mogelijk.

WERPLOOD

Scharvissen zonder een flink werpgewicht is onmogelijk. Het werplood – of nog veel beter – een milieuvriendelijke loodvervanger moet aerodynamisch zijn en het juiste gewicht voor de desbetreffende hengel hebben. Daarbij hebben we het al gauw over een ideaal werpgewicht van rond de 150 gram, maar iets meer of minder mag ook. Deze bom- of torpedovormige werpgewichten heb je met en zonder ankers. De laatste gebruik je wanneer er geen stroming staat. Omdat de schar echter vooral actief is als het lichtjes stroomt, gebruiken we meestal ankerlood. Dat kunnen vaste ankers of 'klapankers' zijn.

Gewoon lood, ankerlood of nog beter een loodvervanger van rond de 150 gram is meestal ideaal.

HENGELSTEUN

Een goede hengelsteun is onmisbaar. Vaak voldoet een driepoot, maar op de havenhoofden zie je steeds

vaker zelf-gemaakte steunen die je op muurtjes en randen kunt vastklemmen. Op het strand kun je eventueel ook pen- en kokersteunen gebruiken die je in het zand drukt.

Zo'n mega bank-schroef staat natuurlijk wel lekker stevig!

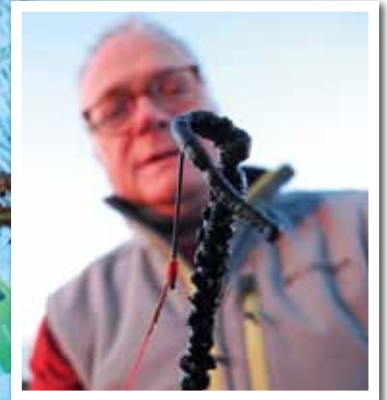
AAS EN AASNAALD

Voor de schar gaat er nog steeds niets boven zeepieren en zagers. Zeepieren vooral als ze kers-vers zijn, zagers juist als ze na een weekje wat onaangenaam beginnen te ruiken. Zorg wel dat je met de vooruitzichten van ideaal, rustig 'scharweer' verzekerd bent van aas door dit tijdig bij de hengelsportwinkelier te bestellen. Ga je op de bonnefooi naar de winkel, dan loop je het risico dat ze uitverkocht zijn. Om bederf tegen te gaan, is het raadzaam om de zeepieren en zagers ook tijdens het vissen in een koeltasje of koelbox te bewaren. 's Winters voorkomt dit trouwens dat je aas bevriest. Vervolgens kun je overgebleven zeepieren conserveren door ze in te zouten of leeg te strijken, en net als zagers met een paar handen zaagsel in te vriezen. Zet zeepieren en za-

gers trouwens altijd op de haak met een speciale aasnaald. Schuif het aas daarbij tot over de weerhaak.

Klieder, kladder, kletter: met een aasnaald geen gespetter!

OOK NIET VERGETEN

Elke zeevisser heeft natuurlijk een doosje reserve haakjes bij zich om afgebroken haaklijntjes opnieuw van een haak te kunnen voorzien. Ook extra speldwartels (de verbinding tussen lood en onderlijn) en een extra bulkspoel of molenspoel met 30/00 nylon en een rol voorslaglijn mogen niet ontbreken. Uiteraard een aantal aasnaalden, een 'priest' om schar die voor de pan is meteen te doden, een lap om de handen te drogen of af te vegen en natuurlijk je natje en droogje. In de winterkou zijn verder warme, wind- en vooral waterdichte kleding en warm schoeisel onontbeerlijk.

Neem voldoende reserve haken mee.

MOOI WEER VIS

Een belangrijke voorwaarde voor het vangen van een leuk klusje schar, is dat de zee rustig is. Dus geen harde wind en zware branding of deining die het zand van de bodem doet opwervelen. Daar heeft schar namelijk een reuze hekel aan, zodat hij dan meteen naar dieper water of onder het zand vlucht.

Een zwak tot matig windje uit zuidoost tot zuidwest en een glad zeeetje zijn daarom ideaal. Raadpleeg dan ook altijd de weertabellen en bedenk dat het ideale getijde per stek kan verschillen. Laat je qua weer en tij in ieder geval niet verrassen.

Kies als het even kan een mooie, rustige dag met een kalme zee uit!

